

Jeanne-Marie Hament
is jeugdarts bij de GGD
Amsterdam. Momenteel doet
zij de specialisatie tot arts
maatschappij en gezondheid.

Door de oorlog is de vaccinatiegraad in Arabische landen snel aan het dalen

nieuwe
BLOGGER

Kritisch prikken

Nog voor mijn werkdag begon, werd ik gebeld door iemand van Radio 2. Of ik wat wilde vertellen in het programma Ekdome in de Ochtend over de mazelen-uitbraken op diverse plekken in Europa. Nu was ik twee weken eerder in de NOS-studio geweest om dit onderwerp te bespreken met de collega's van Radio 1. De antwoorden waren nog paraat. Dus ik zegde toe en wachtte het telefoontje af waarin de presentator mij een aantal vragen zou stellen. Het is een feit dat mazelen om zich heen grijpt. In Italië alleen zijn sinds januari dit jaar meer dan tweeduizend gevallen. In Duitsland is een gezonde vrouw van 37 jaar, moeder van drie kinderen, overleden. In het krantenartikel, dat het overlijden van deze vrouw meldt, wordt de migrantenstroom als een mogelijk gevaar voor uitbreiding van mazelen genoemd. Kort na het gesprek met Dr. Pop, een alter ego van presentator Gerard Ekdome, na een snelle douche en een kop koffie, stap ik op mijn fiets en rijd over de Utrechtsebrug naar de voormalige Bijlmerbajes. Daar zit mijn spreekuur vol met ouders en kinderen uit Syrië en Eritrea. De bron van een mogelijke mazelenepidemie in Nederland? Bij iedere kennismaking met een nieuw gezin, een nieuw kind, ga ik na welke vaccinaties ze hebben gehad. Dat levert soms grappige spraakverwarringen op, want de Arabische letters zijn voor mij onmogelijk te ontcijferen. De ouders en kinderen corrigeren me vaak gillend van het lachen, omdat ik hun originele Syrische bewijzen op zijn kop houd of van rechts naar links probeer te lezen. De telefonische tolk wordt regelmatig tot wanhoop gedreven als ik mijn vaccinatielogica, ziektes, termen en WHO-schema laat vertalen naar ouders. Maar we komen er altijd uit. Twee dingen vallen me op bij deze groep ouders. Ten eerste hebben ze vaak de vaccinatiepapieren meegenomen uit Syrië. Dat geldt natuurlijk vooral voor de moeders en kinderen, die door gezinshereniging, hiernaartoe zijn gekomen. Zij hebben de reis kunnen voorbereiden. Opvallend zorgzaam, vind ik, dat ze deze bewijzen keurig ingepakt hebben. Ze weten ook vaak precies tot

welke leeftijd het kind is gevaccineerd en welke vaccinaties het heeft gehad. Ik denk dat het wat zegt over hoe zij het belang van vaccineren ervaren.

Dat is het tweede punt; ze kennen de ziektebeelden beter dan Nederlandse ouders. Ik heb jaren in Amsterdam-Zuid gewerkt. Deze ouders lieten zich goed informeren, maar wisten toch vaak later niet welke vaccinaties het kind eerder had gekregen. Ook zijn ze de vaccinatiepapieren vaak kwijt. Begrijpelijk, want welke ziektes zie je nu nog?

Overigens krijgen de kinderen in Syrië allemaal tweemaal een BMR (bof, mazelen, rode hond) voor hun tweede levensjaar – bij 12 maanden en 18 maanden. Daardoor zijn de meeste kinderen beschermd.

Sinds 1996 werd in de meeste Arabische landen een vaccinatiegraad van meer dan 95 procent bereikt tegen mazelen. Maar door de oorlog – vermoed ik – is dit snel aan het dalen. Het vaccin tegen mazelen is vanaf 1980 geïntroduceerd in Syrië. Daardoor zijn volwassenen een groter gevaar voor verspreiding, bij een mazelen-uitbraak. Mensen ouder dan 35 jaar zouden dus eigenlijk ook een BMR moeten krijgen bij hun aankomst in Nederland. Ik geloof niet dat hier beleid voor is. Ik laat het aan de GGD-artsen, epidemiologen en infectie-artsen over.

Maar als je bedenkt dat de poort van Europa voor veel migranten Italië of de Balkan is, vormt de combinatie met de lage vaccinatiegraad in deze gebieden wel een reëel gevaar voor mazelen-uitbraken. ■

Dagelijks nieuwe blogs
op medischcontact.nl

